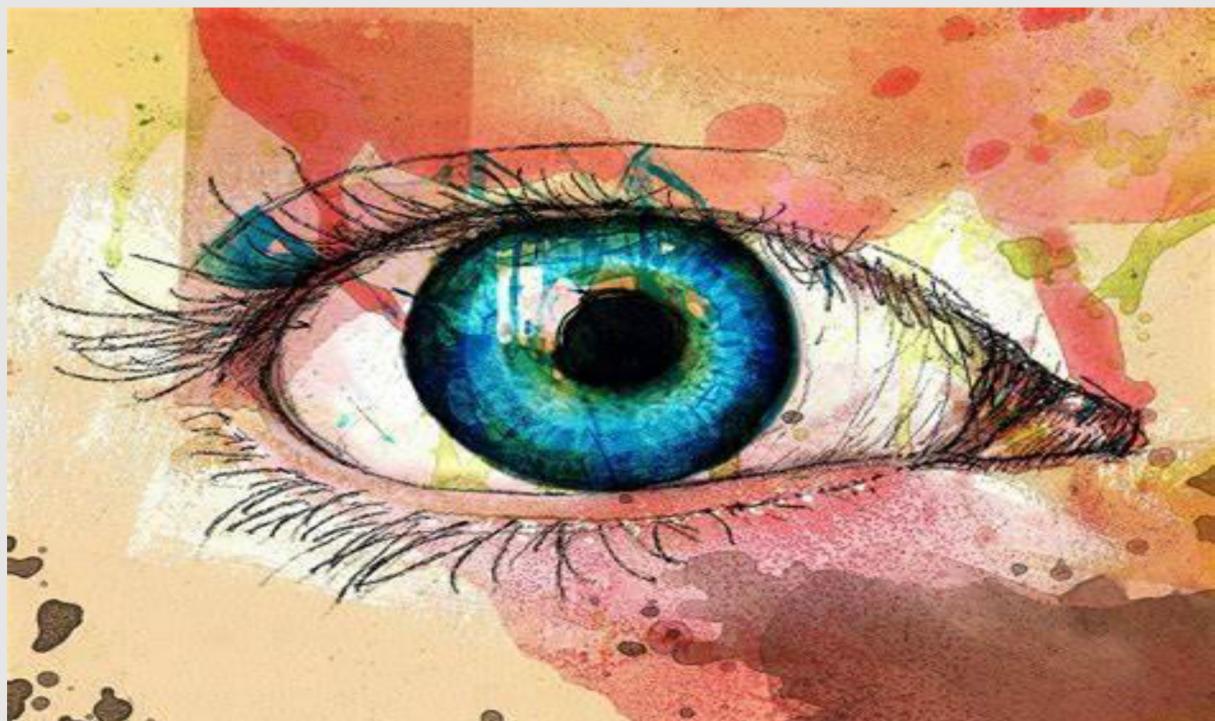




گشتالت چیست ؟

گشتالت به آلمانی به معنای کل ، گروهی از اصول ادراک بصری است که توسط روانشناسان آلمانی در دهه 1920 ایجاد شد و این دانشمندان به مطالعه ادراک اطلاعات بصری توسط انسان و هرج و مرچ بصری پرداختند



و از آنجا که زمان ظهور این نظریه مصادف با دوران اوج هنر مدرن بوده است ، از همان ابتدا به حوزه طراحی وارد شده و تا کنون جایگاه مهمی در طراحی داشته است .

مقدار اطلاعاتی که ذهن بشر می تواند پیگیری کند محدود است و در نتیجه زمانی که مقدار اطلاعات بصری زیاد و پیچیده شود ، ذهن به صورت خودکار آن هارا ساده می کند و در این راستا اصول گشتالت را به کار می برد .

گشتالت به این می پردازد که ذهن در نگاه اول به جای درک جزء به جزء یک تصویر ، تلاش می کند آن را به صورت کلی ببیند و رفتار مغز به طور فطری ، تمایل به درک موضوعات بصری به صورت یک کل سازمان یافته دارد.

به عنوان مثال به لوگوی زیر نگاه کنید :



در این لوگو خطوط ناپیوسته و فرم های شکسته ، تصویر پاندای قدرتمندی را خلق کرده و ذهن شما به صورت ناخودآگاه خطوط و اجزای جدا از هم را به هم وصل کرده و تصویر کلی ای در ذهن ساخته که به صورت پاندا درک می شود. با وجود اینکه هر قسمت ویژگی خاص خودش را دارد اما ساختار کلی آن است که به ان معنا میبخشد. این توضیح به این معناست که ذهن ما به طور خودکار سعی دارد تا داده های بصری را ساده کرده و بخش های جدا از هم را در کنار یکدیگر قراردهد و یک کل ایجاد کند .

اصل گشتالت

اصل یا قوانینی که می توان از مکتب گشتالت استخراج نمود به صورت زیر است :

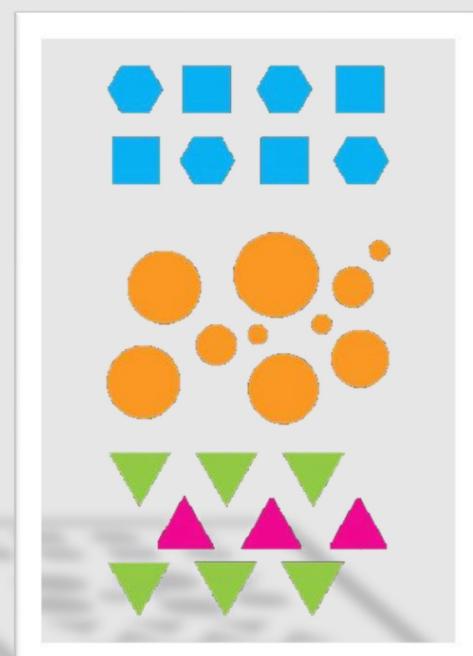
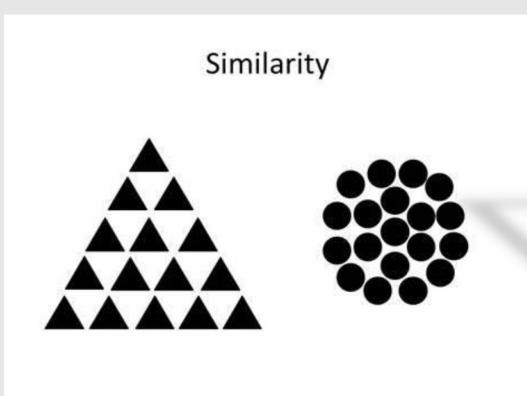
- Similarity : تشابه
- Proximity : مجاورت
- Continuity (Continuity) : تماریم یا پیوستگی
- Closure : بستار
- Image - Figure-ground : تصویر - زمینه
- Symmetry : تقارن
- Common fate : سرنوشت مشترک
- Common Region : منطقه مشترک
- Parallelism : قانون موازات
- Inclusiveness : فرایوشانندگی
- Element Connectedness : عنصر متصل



تشابه

طبیعت انسان این هست که اجزایی را که دارای ویژگی های مشابه هستند گروه بندی کند . در گشتالت عناصر شبیه به هم فارغ از فاصله ای که از هم دارند از لحاظ بصری گروه بندی می شوند . عناصر مختلف می توانند از لحاظ رنگ ، شکل یا اندازه در یک گروه قرار بگیرند . به نظر می آید ذهن انسان یک پیوندی بین عناصری که طبیعت یکسانی دارند ایجاد می کند . در ضمن ذهن انسان در پر کردن جاهای خالی یا وصل کردن نقاط بسیار خوب عمل میکنه و این عمل به صورت طبیعی اتفاق می افتد .

همانطور که در شکل های زیر می بینید ، ذهن ما بر حسب رنگ ، شکل و اندازه عناصر ، آنها را در یک گروه قرار می دهد .



Shape

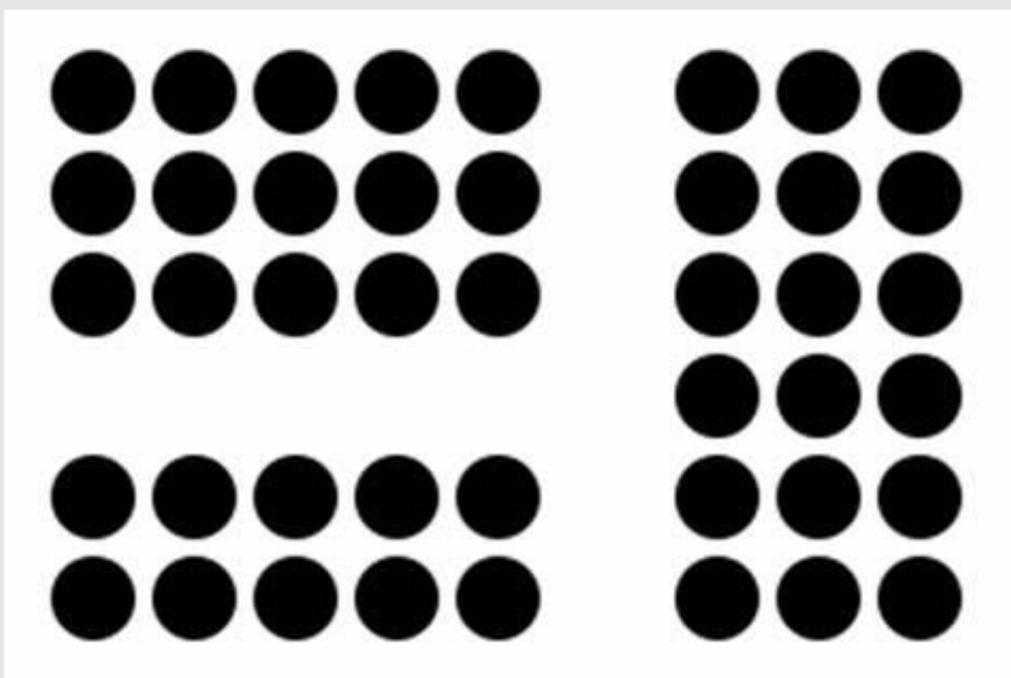
Size

Color

مجاورت

در قانون مجاورت گفته می شود که ذهن انسان ، اشیاء و عناصر نزدیک به هم را به عنوان یک گروه در نظر بگیرد . این حتی در زمانی که رنگ و شکل و اندازه یکسانی هم نداشته باشند صدق می کند . عناصری که در کنار یکدیگر قرار دارند از یک گروه هستند و عناصر که فاصله دارند متعلق به آن گروه نمی باشند .

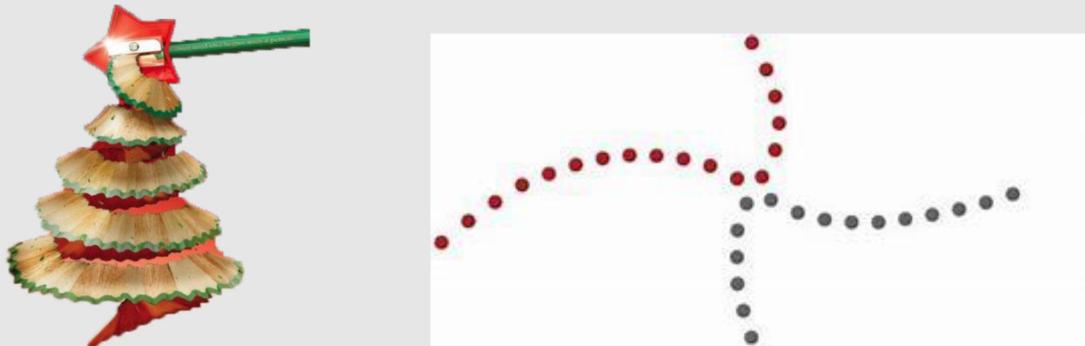
اگر به طراحی های وب یا کارت ویزیت خودتان دقیق کنید ، اطلاعات با نظم مشخصی در کنار یکدیگر قرار گرفته اند تا یک واحد بصری را تشکیل دهند و زمانی که ما به آن نگاه می کنیم مطالبی که کنار یکدیگر قرار گرفته اند را در ذهن خود گروه بندی می کنیم و در واقع پیامی واضح و سلسله مرتبی واضح از اطلاعات روی صفحه می بیند .



تداوم یا پیوستگی

این اصل گشتالت به این اشاره دارد که چشم انسان تمایل به دنبال کردن عناصری دارد که در یک مسیر(یک خط یا منحنی) هستند . این ارتباط تا زمانی ادامه پیدا می کند که چیزی این مسیر یا منحنی ذهنی را برهم بزند .

شکل های زیر را ببینید ... چشم ما عناصر را تا جایی که خاتمه پیدا کند یا چیزی آن را قطع کند و ادامه نیابد ، دنبال می کند .

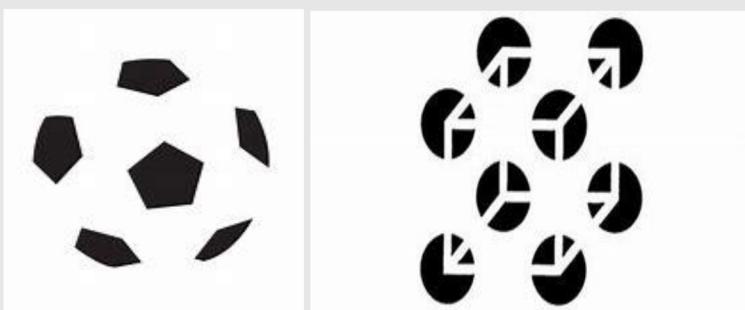


بستار

این اصل گشتالت به این می پردازد که ذهن انسان تمایل دارد تا شکلی را که می بیند ، به همان شکل استاندارد و درست خود ببیند حتی اگر بخش هایی از آن خالی باشد و تصویر ناقص باشد . در واقع ذهن جاهای خالی را پر کرده و آن را به شکل اصلی خود می بینند .

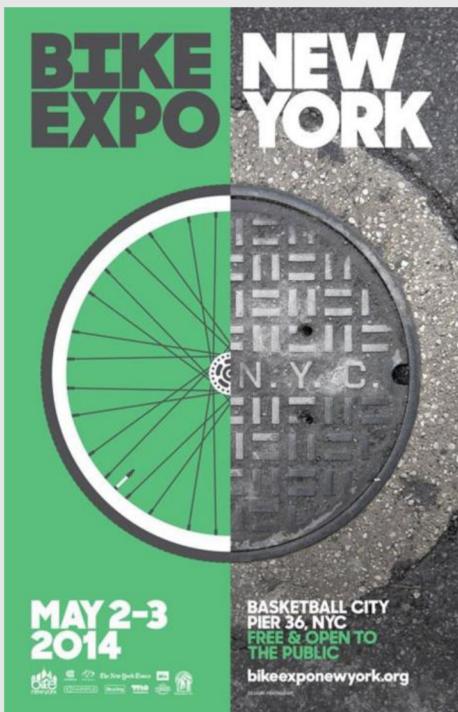
شاید بتوان گفت این اصل گشتالت از کمالگرایی انسان سرچشمه می گیرد .

همانطور که در تصویر رو به رو می بینید ، چشم قسمت های جا افتاده و حذف شده را تکمیل کرده و آن را یک شکل کامل میبیند .

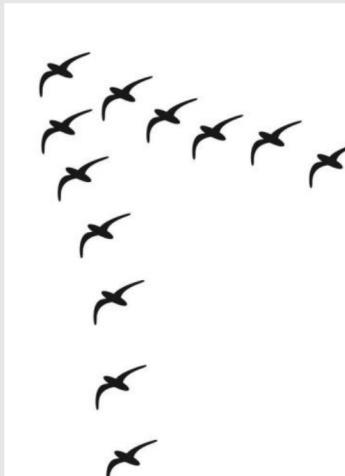


تقارن

این اصل می گوید زمانی که دو عنصر بر اساس یک محور تقارن با یکدیگر قرار گیرند ذهن آنها را باهم مرتبط میسازد حتی اگر ارتباطی نداشته باشند . چشم تصاویری را که میرور شده باشند را به هم مرتبط می کند.



سرنوشت مشترک



صرف نظر از اینکه عناصر چقدر با هم تفاوت دارند یا از هم دورند ، اگر با هم حرکت کنند یا در یک مسیر باشند به نظر مرتبط می آیند . اگر در یک ساختار بصری عناصر با هم در یک راستا به جنبش و حرکت در بیانند به عنوان یک گروه واحد یا یک مجموعه ، توسط مغز انسان دیده می شود .

منطقه مشترک

اصل گشتالت می گوید زمانی که عناصر در یک محدوده ، نزدیک به هم قرار بگیرند ما آنها را به عنوان یک گروه می بینیم . درواقع چند عنصر در یک ناحیه به عنوان یک گروه به نظر می آید .



اصل موازات

یکی دیگر از روش های ساده سازی مغز انسان با توجه به شبیه بودن زاویه ای قرارگیری آنهاست . به همین دلیل عناصری که زاویه بسیار نزدیک و مشابهی با هم دارند از دید مغز به عنوان یک گروه شناخته می شود .

همانطور که در تصویر مقابل می بینید ، چون نوشه ها و عناصر در یک راستا قرار دارند آن را یکی می بینیم .



فراپوشانندگی

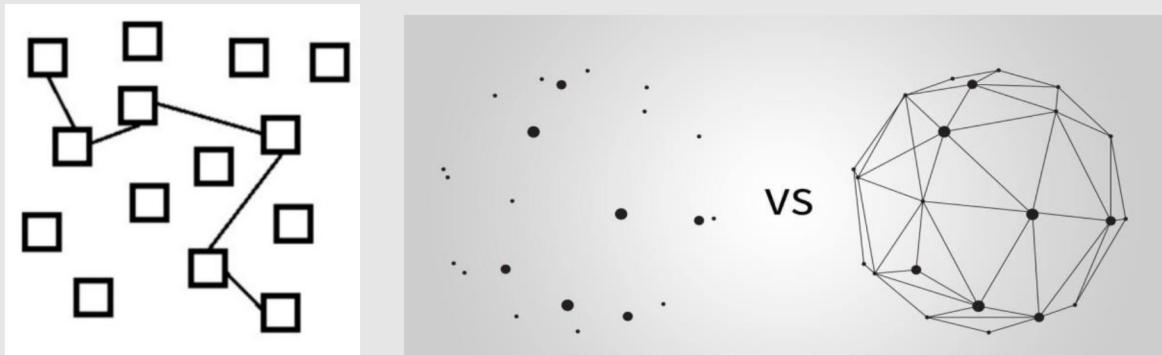
قوی ترین گشتالت زمانی رخ می دهد که عناصر یک ساختار بدون آن که هویت خود را از دست بدهند هم دیگر را پوشانند . به این معناست که در یک ساختار بصری یک عنصر که بزرگتر از بقیه است و شعاع بزرگتری دارد عناصر کوچک تر دیگر را در خود جای میدهد .



عنصر متصل

بر اساس اصل عنصر متصل ، ذهن انسان عناصری را که به هم اتصال داشته باشند را مرتبط به هم میداند پس عناصری که به یکدیگر اتصال دارند به عنوان یک گروه در نظر می گیرند .

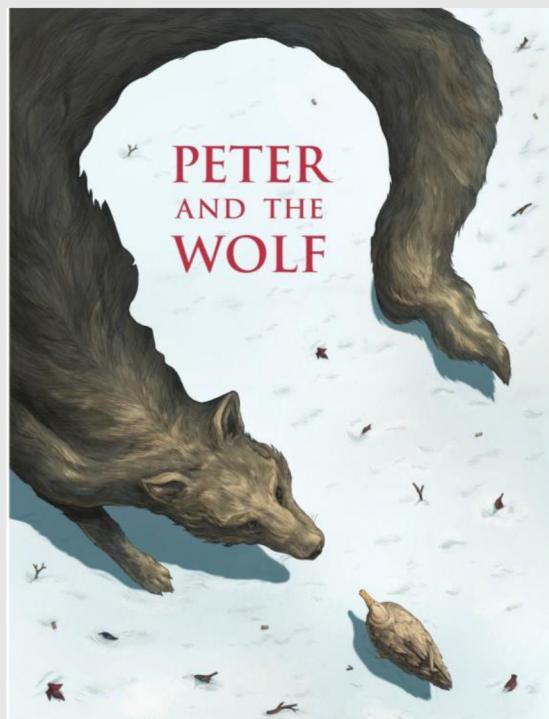
در طراحی تان هم از این اصول می توانید استفاده کنید و عناصری که به صورت فیزیکی به هم اتصال دارند در واقع به بیننده می گوید که این عناصر با یکدیگر هستند و به یک دیگر مرتبط هستند .



تصویر- زمینه

اصل تصویر و زمینه می گوید ذهن بشر ذاتا تمایل دارد بخشی از تصویر را به عنوان (پیش زمینه) و بخشی دیگر را به عنوان (پس زمینه) می بیند . این تصاویر از هم جدا نیستند اما جوری در هم تنیده شده اند که همواره به شکل های مختلف به نظر می آید . گاهی ممکن است انقدر پیچیده شود که ذهن دیگر قادر به تشخیص و جداسازی شکل های پس زمینه و پیش زمینه نباشد .

وقتی این مفهوم در طرح ها پیاده شود ، مغز سعی می کند بین شکل (موضوع طراحی) و پس زمینه تمایز قائل شود .



داشتن درک درست از کارکرد مغز ، به تبدیل شدن به یک طراح هوشمند یا متخصص کمک می کند . این امر در تشخیص اینکه عناصر بصری در موقعیت های مختلف ، چه تاثیر گذاری ای دارد و چطور توسط ما درک می شود بسیار کمک کننده است . بنابراین می توانید از آنها برای اثرگذاری ، جلب توجه و تغییر رفتار استفاده کنید که برای طراحی های شما بسیار مفید است .

لورا بوش ، استراتژیست محتوای برند در Autodesk می گوید :

"طراحان بزرگ ، نقش مهم روان شناسی ، در ادراک بصری را درک می کنند . زمان برخورد چشم کاربر با طراحی های شما چه اتفاقی می افتد ؟ ذهن آنها به پیام شما چگونه واکنش نشان میدهد؟"

